

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 10

Fylke: Buskeruds.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Nes.

Emne: Lyrqing og Mosing.

Bygdelag:

Oppskr. av: Ola S. Aasen.

Gard: Aasen.

(adresse): Nesbyen.

G.nr. 80. Br.nr. 2.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

I Lyrqing.

Det er ikke brukt og bruke lyng her andet det var i vårknipen og da var det og rive lit så kala bustelyng til kuene, men det var vist ikke over nåringen i den men det var vel helst som vombas fyl.

II Mosing.

1) Mosefukin er nu ganske slut her det er sat av efer vlet, den bli for dyr nu efer den verd som den har

2) Men for en 50 år siden da var det meget brukt og ta mose, og da var det jern og ta et hestelas til ver ku, sam dem hadde, hele vinteren av bar man hadde fat kjait den hjem.

3) Det var best den var lit mjukt men ikke for rå et vät for da blev den stå tung og kjait hjem, men om den var lit för i töpen så gjorde ikke det noget.

4) Den var jant både mend og kvin. og da var det og lige på saken.

tiden man var sta og tog mase kam
av var mang vi var og var megen mase
vi skulde ha, og reist jerd noget.

5) Det var nu mest og kanske best og
brukt hendene, for da fikk man den renet
brukt man rive så var det en med 4
jærnkinder i.

6) Så var det og bare den sammen i en
rispetaine eller i ei almindelig kærne i
en stak, og staken blev nu sat ind-
til en buske eller eit bjærkji Kjar.

For her i byda var det og så mæsen
borte ved sakene og der var det en del
bjærk og annen skog også, men mest by-
skoga, da var det og laget nogen bjærke-
krista under og så var det og reise nogen
bjærk eller anna veu rundt og så var det
og bare mæsen isammen og trø den i
sammen, i almindelig et hestelas i hver
stak, og et los var det almindelig fra 16-
til 20 kærne en skulde ha. Var mæsen kær
så måtte en bruke sreg rundt kaset og ha
to reip runt, og en julingstang og for og få
smøit dette denne må man kær et Karben-
og for et få smøit den.

8) Man kjært den hjem så snart det blev
fjæs til det.

9) Nei man kjærer veu sit efer som man hadde
tider til det og fjæs til det.

10) Det var og ha den i låven eller et
faraskur.

11) Det er nu først og fremst kuen som får
mase og de får den den sam byrpe sammen
med agni farni og jærne låuv eller andet,

Den tiden som dem brukte herkemik så var den også blanda isammen med måsen og det andre, måse blev også brukt til gjæter men dem måtte nu helst ha lit mel og selt på til dem for dem vilde ha den.

¹²⁾ Bruken av reinmåse kjender jeg nok ikke stort til for den blir eller har vært brukt her i bygden, men jeg har hørt at dem som brukte den likte den godt til kreaturen, og se den var like så bra som halm.

Annen mose.

1) Dem brukte og sankt brømmåse til grisen for, ja dem kalte den også for matmåse og de brukte dem nu helst og kake den til en slags gråt. Ja under siste krig blev det nok sankt matmåse eller grismåse som dem kalte den da, til grisene er mange.

²⁾ Nei det er vel ikke det har jeg, nei sjegglav på grantrær blev det vel ikke brukte dem vilde nu ikke hage ved buskene for og få tak i lavet, men gjetene likte den nok godt.

2714

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING